

Yapay Zekâ Etik Kullanım Kılavuzu

1- **Amaç:** YZ'nin eğitim süreçlerinde kullanımı, etik, akademik bütünlük ve kapsayıcılığı sağlamayı amaçlar. Bu yaklaşım, hem öğrencilerin hem de öğretmenlerin genel öğrenme deneyimini geliştirmektedir.

2- **Kişisel Çalışma:** Öğrenciler, proje ödevlerinde araştırma, planlama ve yazım denetimi için YZ'yi, verilen bilginin güvenilirliğinden emin olarak kullanabilir. Bu durum, bağımsız düşünmeyi teşvik ederken teknolojik gelişmelerden yararlanmayı da sağlar.

3- **Portfolyo Geliştirme:** YZ yazım araçları, öğrencilerin dil bilgisi ve yazım becerilerini geliştirmeleri için rehberlik sağlar, ancak orijinal düşünceler geliştirmeleri de önemlidir. Kendi özgün düşünceleri üzerine odaklanarak, öğrenciler yazım yeteneklerini daha etkili bir şekilde artırabilirler.

4- **Sınav Hazırlama:** Öğretmenler, sınav hazırlarken YZ'den faydalanabilir, ancak hangi sorularda bunun kullanıldığını belirtmelidirler. Bu şeffaflık, eğitimciler ile öğrenciler arasında güven ve anlayış oluşturur.

5- **Şeffaflık:** YZ'nin kullanımı, öğrencilere ve personele açık bir şekilde iletilmeli ve bu süreçlerin nasıl çalıştığı hakkında bilgi verilmelidir. YZ uygulamaları hakkında açık bir diyalog, endişeleri hafifletebilir ve iş birliğini teşvik edebilir.

6- **Hesap Verebilirlik:** YZ sistemlerinin kullanımı ve denetimi için sorumluluklar net bir şekilde tanımlanmalıdır. Açık kılavuzlar oluşturmak, tüm paydaşların rollerini ve yükümlülüklerini anlamalarını sağlar.

7- **Eğitimde Dürüstlük:** Öğrenciler ve öğretmenler, YZ kullanımını birbirlerine bildirmeli ve intihali önlemek için gerekli yazılımları kullanmalıdır. Bu proaktif yaklaşım, dürüstlük ve etik akademik kültürü destekler.

8- **Kapsayıcılık:** YZ teknolojileri, tüm öğrencilerin erişebilmesi için tasarlanmalı ve eşit erişim sağlanmalıdır. Erişilebilirliği önceliklendirmek, kurumların daha çeşitli ve eşitlikçi bir öğrenme ortamı yaratmalarına yardımcı olur.

9- **Sürekli İzleme:** YZ kullanımı düzenli olarak denetlenmeli ve geri bildirim mekanizmaları oluşturulmalıdır. Bu sürekli değerlendirme, iyileştirilmesi gereken alanları belirlemeye ve teknolojinin etkili kullanımını teşvik etmeye yardımcı olur.

10- **YZ Okuryazarlığı:** Tüm paydaşlara, YZ'nin yetenekleri ve etik kullanımı hakkında eğitimler verilmelidir. Artan okuryazarlık, herkesin YZ'yi sorumlu ve etkili bir şekilde kullanmasını sağlar.

11- **Kullanım Seviyeleri:** YZ'nin eğitimdeki kullanımı, minimal, sınırlı, açık ve entegre olmak üzere dört seviyede tanımlanmalıdır. Bu çerçeve, eğitimcilerin YZ kullanımını belirli öğrenme hedeflerine ve bağlamlara göre uyarlamalarını sağlar.

12- Doğrudan Kullanım Kısıtlamaları: Üretilmiş içeriğin kaynağı belirtilmeden doğrudan kullanılması uygun değildir. Bu ilkeyi sürdürmek, akademik bütünlüğün ve fikri mülkiyete saygının önemini pekiştirir.

Ayrıca, yapay zekanın etik olarak kullanımında, aşırı bağımlılığı önlemek için bazı önemli hususlar bulunmaktadır;

- ✓ **Denge Önemlidir:** YZ, öğrenmeyi geliştirebilir, ancak eğitmenlerin öğrencileri eleştirel düşünmeye ve YZ yardımına ek olarak kendi çalışmalarına katılmaya teşvik etmeleri önemlidir.
- ✓ **Açık Kılavuzlar:** YZ'nin nasıl ve ne zaman kullanılacağına dair net sınırlar belirlemek, aşırı kullanımın önüne geçebilir. Kılavuzlar, öğrencilerin YZ'yi bir araç olarak görmelerini sağlamalıdır.
- ✓ **Yaratıcılığı Teşvik Etme:** Öğrenciler yaratıcı görevlerde YZ'ye fazla bağımlı olurlarsa, özgün fikirler geliştirme ve kişisel yazım stillerini oluşturma yetenekleri zayıflayabilir. Onları YZ'yi belirli işlevler için kullanmaya yönlendirmek önemlidir.
- ✓ **İzleme ve Geri Bildirim:** Sınıflarda YZ kullanımının sürekli değerlendirilmesi ve öğrenci geri bildirimleri, eğitmenlerin yaklaşımlarını ayarlamalarına yardımcı olabilir ve aşırı kullanım riskini azaltabilir.
- ✓ **Eğitim Hedefleri:** Eğitim hedeflerine odaklanmak, YZ kullanımını öğrenme sonuçlarını artıracak şekilde yönlendirebilir, böylece temel becerilerin yerini almasına izin verilmez.

Bu faktörlere dikkat ederek, eğitmenler ve öğrenciler YZ'yi etkili bir şekilde kullanabilir ve öğrenme deneyiminde baskın hale gelmesine engel olabilirler.